

**Stimați membri ai Academiei de Științe a Moldovei,
Distinși cercetători științifici și oameni de cultură,
Onorată asistență,**

În primul rând, aș dori să Vă atrag atenția asupra faptului că astăzi este sărbătorit sfântul Nicolae, unul dintre cei mai îndrăgiți și populari sfinți ai creștinătății, patronul copiilor, salvatorul celor aflați în primejdie, ajutorul săracilor și al celor nedreptățiți etc.

Oamenii de știință și de cultură sunt bogați spiritual, dar dacă e să evaluăm bunăstarea lor materială, cred că majoritatea dintre ei chiar au nevoie de protecția Sfântului Nicolae.

În al doilea rând, astăzi vom face totalurile anului științific 2025 și este semnificativ faptul că tot astăzi vom trece în revistă și evenimentele și acțiunile întreprinse pe parcursul anului 2025, declarat drept Anul Mihai Eminescu la inițiativa a două Academii-surori – Academia Română și Academia de Științe a Moldovei, cu susținerea comunității academice și a tuturor oamenilor de bună credință de pe ambele maluri ale Prutului.

Lansarea oficială a *Anului Eminescu* a avut loc pe 15 ianuarie curent, cu prilejul Zilei Culturii Naționale. Merită a fi menționat și faptul că de Ziua Culturii Naționale a fost dat start *Anului Mihai Eminescu* și în Parlamentul European, grație eforturilor europarlamentarului Maria GRAPINI, prim-vicepreședinte al Delegației Parlamentului European pentru Republica Moldova. Pe parcursul anului, numeroase manifestări științifice și culturale au pus în valoare opera și gândirea eminesciană, culminând cu două evenimente de anvergură, organizate împreună cu Academia Română: celebrarea Zilei Limbii Române și desfășurarea celei de-a XIV-a ediții a Congresului Mondial al Eminescologilor – un forum internațional care a reconfirmat rezonanța excepțională a operei eminesciene în cultura europeană și universală.

Împreună cu Academia Română, pe 8 mai, am marcat Ziua Europei, prin **realizarea** Conferinței academice cu genericul „Consolidarea spațiului științific românesc în context european”. Evenimentul a reliefat vocația europeană a științei din Republica Moldova și rolul activ al Academiei în promovarea dialogului științific, cultural și axiologic în spațiul european al cercetării. În contextul realizării parcursului nostru european, cu păstrarea identității, culturii și a valorilor autentice naționale, Academia a demonstrat capacitatea de a-și asuma un rol activ nu doar în promovarea cunoașterii științifice, ci și în articularea unor repere identitare și valorice esențiale pentru societatea noastră. AȘM a reprezentat cu brio Republica Moldova în importante entități paneuropene și internaționale, precum Consiliul Științific Internațional (ISC – International Science Council), ALLEA (All European Academies), Parteneriatul InterAcademic (IAP - InterAcademy Partnership), Academia Europeană (www.ae-info.org/), contribuind la elaborarea unor viziuni de perspectivă privind dezvoltarea cercetării științifice în lumea modernă.

Una din problemele noastre existențiale ține de păstrarea tinerilor acasă, în Moldova, de implicarea lor în cercetarea științifică. Un aport semnificativ în activitatea Academiei, în anul curent, l-a constituit organizarea Ediției a 3-a a Școlii de vară „Calea spre descoperiri științifice” (23–27 iunie 2025), un eveniment de rezonanță, dedicat elevilor, studenților și tinerilor cercetători. Participarea unor experți de renume mondial, inclusiv a doi Laureați ai Premiului Nobel, a conferit acestei inițiative o valoare simbolică și formativă deosebită, transformând-o într-un autentic spațiu de inspirație, mentorat și de orientare vocațională către cariera științifică. Voi menționa, în acest

context, și vizita, la începutul lunii octombrie, a profesorilor Hiroshi Amano din Japonia, Laureat al Premiului Nobel în fizică (2014) și James Rothman din SUA, Laureat al Premiului Nobel în medicină (2013). Dialogul acestor savanți cu elevii, studenții și tinerii cercetători a depășit dimensiunea unui eveniment pur științific, devenind un mesaj puternic despre universalitatea științei, meritocrație, perseverență și integrarea cercetării autohtone în circuitul științific internațional.

Meritocrația, criteriile de excelență și de responsabilitate academică au stat la baza alegerii, în primăvara anului 2025, a noilor membri ai Academiei de Științe – 8 membri titulari și 12 membri corespondenți, un proces care a reflectat atât continuitatea școlilor științifice consacrate, cât și deschiderea către domenii de o importanță majoră pentru societate. Vom continua să atragem personalități notorii ale neamului în familia membrilor Academiei, identificând și promovând pe cei mai buni dintre cei mai buni oameni de știință și de cultură. Recent, am discutat pe marginea acestui subiect la una din ședințele Prezidiului și opinia membrilor este de a ne baza în alegeri pe criterii de calitate, și nu de cantitate.

Onorată asistență,

Consider că cea mai reușită realizare a Anului 2025, declarat drept Anul Mihai Eminescu, este constituirea Rețelei Academiiilor din Spațiul Românesc, în care au intrat șase foruri științifice: AR, AȘM și patru academii de ramură din România – Academia de Științe Medicale, Academia de Științe Juridice, Academia de Științe Tehnice și Academia de Științe Agricole și Silvicultură. Suntem încrezători că Vocea Științei noastre, reprezentată de Rețeaua Academiiilor, va deveni mai puternică nu numai în spațiul românesc, dar și în lume. Rețeaua Academiiilor simbolizează covorașul plutitor pe care furnicile de foc îl creează, prin interacțiunea lor, în timpul inundațiilor pentru a se salva. În condițiile lumii moderne, doar prin unitate vom reuși să creăm un viitor comun bazat pe *cunoaștere, creativitate și adevăr*.

Doamnelor și Domnilor, Stimați Colegi,

Urmează interpretarea „Odei lui Eminescu”, autor al muzicii – compozitorul Constantin Rusnac, autor al versurilor - subsemnatul, un omagiu adus Luceafărului poeziei și al spiritului românesc Mihai Eminescu, care și astăzi ne unește prin creația sa genială.

Acad. Ion TIGHINEANU, Președinte al Academiei de Științe a Moldovei